

Sirküler No: 099

İstanbul, 9 Aralık 2019

Konu: 7 Aralık 2019 tarihinde yayımlanan 7194 sayılı Kanun’la yeni ihdas edilen vergiler ve vergi yasalarında gerçekleştirilen değişiklikler.

Özet: 7 Aralık 2019 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 7194 sayılı Kanun’la, yeni ihdas edilen vergiler ve vergi kanunlarında yapılan değişiklikler aşağıda özetlenmiştir:

- Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri başta olmak üzere bazı dijital hizmetler üzerinden ödenmesi gereken “Dijital hizmet vergisi” ihdas edilmiştir. Vergi, verginin konusuna giren hizmetler nedeniyle elde edilen hasılat üzerinden, aylık olarak, %7,5 oranında ödenecektir. Yürürlük: 1 Mart 2020.

- Yeni ihdas edilen “konaklama vergisi”nin oranı %2 olmasına rağmen 31.12.2020 tarihine kadar %1 olarak uygulanacaktır. Yürürlük: 1 Nisan 2020.

- “Değerli konut vergisi” isimli yeni bir vergi ihdas edilmektedir. Türkiye sınırları içerisinde bulunan ve değeri 5 milyon lirayı aşan mesken nitelikli taşınmazlar değerli konut vergisine tabi olacaktır. Yürürlük: 7 Aralık 2019.

- İşverenlerce çalışanlara servis imkânı sağlanmadığı durumlarda, çalışan günlerine ait bir günlük ulaşım bedelinin 10 lirayı aşmaması ve buna ilişkin ödemelerin toplu taşıma kartı veya bilet temini şeklinde yapılması şartıyla gelir vergisi istisnası getirilmiştir. Yürürlük: 1 Ocak 2020.

- Gelir Vergisi Kanunu’nun ticari kazançta indirilebilecek giderlerin yer aldığı 40. maddesi ile serbest meslek erbabınca indirilebilecek giderlerin sayıldığı 68. maddesinde değişiklikler yapılarak, kiralanan veya satın alınan binek otomobillere ilişkin giderlere bazı sınırlamalar getirilmiştir. 1 Ocak 2020 tarihinden başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanacaktır.

- Gelir vergisi tarifesinin 4. gelir diliminde yer alan 500.000 TL’yi (2020 yılı için 600.000 TL) aşan, tek işverenden alınan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler için beyanname verilecektir. 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanacaktır.

- 500.000 TL’yi aşan gelirler için (ücretler dahil) gelir vergisi tarifesine eklenen yeni dilim uyarınca bu gelirler %40 oranında vergilendirilecektir. Ücretler için 1 Ocak 2020’den, diğer gelirler için 1 Ocak 2019’dan itibaren elde edilen gelirlere uygulanacaktır.

- Kambyo muamelelerinde binde 1 olarak uygulanan BSMV oranı binde 2’ye çıkarılmıştır. Yürürlük: 7 Aralık 2019.

- İzaha davet uygulamasında, izaha davet edilenlerin izahatı bulunma süreleri ile beyanname verme ve ödeme süreleri 15 günden 30 güne çıkarılmıştır. Yürürlük: 1 Ocak 2020).

- Vergi cezalarında indirimi düzenleyen 376. maddede değişiklik yapılarak vergi ziyai cezalarında ilk defa işlenip işlenmediğine bakılmaksızın indirim oranı %50 olarak belirlenmiştir. Yürürlük: 7 Aralık 2019.

- VUK’a, mükellef ile idare arasındaki vergi ihtilaflarının çözümlenebilmesi amacıyla “Kanun yolundan vazgeçme” başlıklı madde eklenmektedir. Yürürlük: 1 Ocak 2020).

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.

Maslak Mahallesi

Eski Büyükdere Cad.

Orjin Maslak Plaza

No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer

İstanbul - Turkey

Tel: +90 (212) 315 30 00

Fax: +90 (212) 234 10 67

www.vergidegundem.com

www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.’ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

24 Ekim 2019 tarihinde Meclis Başkanlığına sunulan “Dijital Hizmet Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” TBMM Genel Kurulunda 21 Kasım 2019 tarihinde 7193 kanun numarasıyla kabul edilmiştir. Ardından termik santrallerle ilgili 50. maddesi Cumhurbaşkanı tarafından veto edilmiş ve Kanun bu madde çıkarıldıktan sonra 5 Aralık 2019 tarihinde TBMM Genel Kurulu’nda tekrar kabul edilerek (7194 numaralı Kanun) 7 Aralık 2019 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. 7194 sayılı bu Kanun’la 3 adet yeni vergi ihdas edilirken, başta Gelir Vergisi Kanunu olmak üzere çeşitli vergi kanunlarında değişiklikler yapılmıştır.

Bu sirkülerimizde söz konusu Kanun’la vergi yasalarında gerçekleştirilen değişikliklerden önemli gördüklerimiz özetlenmiştir. Sirkülerimizde ayrıca 2020 yılında geçerli olacak bazı tutarlara da yer verilmiştir. Bu tutarlar; **2019 yılında uygulanan tutarların yeniden değerlendirilmesinde (%22,58) artırılması suretiyle tarafımızdan hesaplanmıştır.** Ancak farklı bir oran kullanılması konusunda Cumhurbaşkanı’nın yetkisi de bulunmaktadır. Sirkülerimiz tarihi itibarıyla 2020 yılında uygulanacak olan tutarlar Hazine ve Maliye Bakanlığınca açıklanmamıştır.

A. Yeni ihdas edilen vergiler

1. Dijital hizmet vergisi

7194 sayılı Kanun’un 1 ilâ 7. maddeleriyle, dijital ortamda sunulan bazı hizmetlerden “Dijital hizmet vergisi” adında alınacak olan yeni bir vergi ihdas edilmiştir. Buna göre Türkiye’de sunulan aşağıdaki hizmetlerden elde edilen hasılat üzerinden dijital hizmet vergisi ödenecektir.

- Dijital ortamda sunulan her türlü reklam hizmetleri (reklam kontrol ve performans ölçüm hizmetleri, kullanıcılarla ilgili veri iletimi ve yönetimi gibi hizmetler ile reklamın sunulmasına ilişkin teknik hizmetler dahil),
- Sesli, görsel veya dijital herhangi bir içeriğin (bilgisayar programları, uygulamalar, müzik, video, oyunlar, oyun içi uygulamalar ve benzerleri dahil) dijital ortamda satışı ile bu içeriklerin dijital ortamda dinlenmesine, izlenmesine, oynanmasına veya elektronik cihazlara kaydedilmesine veya bu cihazlarda kullanılmasına yönelik dijital ortamda sunulan hizmetler,
- Kullanıcıların birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri dijital ortamların sağlanması ve işletilmesi hizmetleri (kullanıcılar arasında bir mal veya hizmetin satılmasına veya satılmasının kolaylaştırılmasına yönelik sunulan hizmetler dahil).

Yukarıda sayılan hizmetlere yönelik dijital ortamda dijital hizmet sağlayıcıları tarafından verilen aracılık hizmetlerinden elde edilen hasılat da dijital hizmet vergisine tabidir.

Bu verginin mükellefi, dijital hizmet sağlayıcıları olarak belirlenmiştir. Bunların Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları bakımından tam mükellef olup olmamaları, dar mükellefiyette söz konusu faaliyetlerin Türkiye’de bulunan işyeri veya daimî temsilcileri vasıtasıyla gerçekleştirip gerçekleştirilmemesi bu verginin mükellefiyetine tesir etmemektedir.

İlgili hesap döneminden önceki hesap döneminde, bu hizmetlere ilişkin Türkiye’de elde edilen hasılatı 20 milyon liradan veya dünya genelinde elde edilen hasılatı 750 milyon eurodan veya muadili yabancı para karşılığı Türk lirasından az olanlar bu vergiden muaftırlar. Bir başka deyişle, yukarıdaki tutarların her ikisini birden aşanlar dijital hizmet vergisinin mükellefi olacaklardır.

Vergilendirme dönemi, takvim yılının birer aylık dönemleri olan dijital hizmet vergisinin oranı, hasılat üzerinden %7,5 olarak belirlenmiştir. Cumhurbaşkanı’nın bu oranı %1’e kadar indirme ve iki katına artırma yetkisi bulunmaktadır.

Beyannamenin, vergilendirme dönemini **takip eden ayın sonuna kadar** bağlı bulunulan vergi dairesine verilip, beyanname üzerindeki verginin de aynı sürede ödenmesi gerekmektedir. Ödenen bu vergilerin, gelir ve kurumlar vergisine esas kazancın tespitinde gider olarak indirilmesi mümkündür. (7194 sayılı Kanun madde 1 ilâ 7, Yürürlük: 1 Mart 2020)

2. Konaklama vergisi

Gider Vergileri Kanunu'na eklenen yeni hükümle “konaklama vergisi” ihdas edilmiştir. Buna göre otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane, kamping, dağ evi, yayla evi gibi konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmeti ile bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan diğer tüm hizmetler (yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi) konaklama vergisine tabidir.

Konaklama vergisinin mükellefi belirtilen tesislerde hizmet sunanlar olarak tanımlanmıştır.

Bu verginin matrahı, verginin konusuna giren hizmetler karşılığında, katma değer vergisi hariç, her ne suretle olursa olsun alınan veya bu hizmetler için borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamıdır.

Verginin oranı ise %2 olarak belirlenmiştir. Ancak 7194 sayılı Kanun'un 42. maddesi uyarınca, bu oran 1 Nisan 2020 ile 31 Aralık 2020 tarihleri arasında %1 olarak uygulanacaktır.

Vergi konaklama tesisince düzenlenen faturada ayrıca gösterilecek ancak KDV matrahına dahil edilmeyecektir.

Vergilendirme dönemi, birer aylık dönemlerdir. **Beyannamenin**, vergilendirme dönemini **takip eden ayın 26. günü akşamına kadar** KDV yönünden bağlı olunan vergi dairesine verilmesi **ve aynı sürede ödenmesi gerekmektedir**. KDV mükellefiyeti bulunmayanlar ise tesisin bulunduğu vergi dairesine beyan edeceklerdir.

Öğrenci yurtları, pansiyonları ve kamplarında öğrencilere ve karşılıklılık esasında Türkiye'deki diplomatik temsilcilikler, konsolosluklar ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile uluslararası anlaşmalarda vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve mensuplarına verilen hizmetler bu vergiden istisnadır. (7194 sayılı Kanun madde 9, Yürürlük: 1 Nisan 2020)

3. Değerli konut vergisi

Emlak Vergisi Kanunu'na eklenen yeni bir hükümlerle “Değerli konut vergisi” ihdas edilmiştir. Buna göre Türkiye sınırları içerisinde bulunan mesken nitelikli taşınmazlardan, bina vergi değeri veya Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenen değeri 5 milyon lira ve üzerinde olanlar değerli konut vergisine tabidir.

Vergi, kapsama giren konutun vergi değeri ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünce belirlenen değerinden yüksek olan üzerinden aşağıdaki oranlarda alınacaktır.

Taşınmaz değeri	Vergi oranı
5.000.000 TL ile 7.500.000 TL arasında olanlar	Binde 3
7.500.001 TL ile 10.000.000 TL arasında olanlar	Binde 6
10.000.001 TL'yi aşanlar	Binde 10

Beyanname, meskenin değerinin 5 milyon lirayı aştığı yılı **takip eden yılın şubat ayının 20. günü sonuna kadar verilecek** ve vergi yetkili vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilecektir. Tahakkuk eden bu **vergi, şubat ve ağustos aylarının sonuna kadar iki eşit taksitte ödenecektir**. Buna göre 7 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 5 milyon lirayı aşan konutlar için beyannamenin 20 Şubat 2020'ye kadar verilmesi gerekmektedir.

Değerli konut vergisi, bir kereye mahsus olmayıp, takip eden yıllar için de aynı şekilde mükellefler tarafından beyanname verilmesi gerekmektedir. (7194 sayılı Kanun madde 30 ila 37, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

B. Gelir Vergisi Kanunu'nda (GVK) yapılan değişiklikler

1. Eser sahipleri için geçerli olan serbest meslek kazanç istisnası

GVK'nın 18. maddesinde tanımlanan; müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekar, bilgisayar programcısı ve mucitlerin, yine aynı maddede sayılan kazançları gelir vergisinden istisnayı. 7194 sayılı Kanun'un 10. maddesiyle, bu istisnaya bir sınır getirilmektedir.

Buna göre GVK 18. madde kapsamında elde ettikleri kazanç toplamı gelir vergisi tarifesinin 4. gelir diliminde yer alan 500.000 TL'yi (yeniden değerlendirme oranında artırılınca 2020 yılında 600 bin TL) aşan söz konusu mükellefler gelir vergisi istisnasından yararlanamayacaktır. Diğer bir deyişle eser sahipleri için mevcut düzenlemedeki sınırsız istisna, 500.000 TL (2020 yılı için 600.000 TL) üst sınırına bağlı hale getirilmekte ve bu tutarı aşan kazanç sahiplerinin bu kapsamdaki bütün kazançları vergiye tabi hale gelmektedir. (7194 sayılı Kanun madde 10, Yürürlük: 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde.)

2. Personel ulaşım gider indirimi

İşverenlerce çalışanlara servis imkânı sağlanmadığı durumlarda, çalışılan günlere ait bir günlük ulaşım bedelinin 10 lirayı aşmaması ve buna ilişkin ödemelerin toplu taşıma kartı, bileti veya bu amaçla kullanılan ödeme araçlarının temini şeklinde yapılması şartıyla gelir vergisi istisnası getirilmiştir.

Ödemenin bu tutarı aşması hâlinde aşan kısım ile hizmet erbabına ulaşım bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilecektir. (7194 sayılı Kanun madde 11, Yürürlük: 1 Ocak 2020)

3. Hakem ücretlerinde gelir vergisi istisnası

GVK'nın 29. maddesi uyarınca, tüm spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler gelir vergisinden istisna olarak değerlendiriliyordu.

7194 sayılı Kanun'la ilgili maddede yapılan değişiklikle, söz konusu istisnanın kapsamı daraltılmıştır. Buna göre basketbol ve voleybol spor dallarının en üst liglerinde görev alanlar hariç olmak üzere sadece amatör spor yarışmalarını yöneten hakemlere ödenen ücretler gelir vergisinden istisna olarak değerlendirilecektir.

Bu değişiklik sonrasında, basketbol ve voleybol spor dallarının en üst liglerinde görev alan hakemler ile profesyonel liglerde görev alan hakemlerin ücretleri de gelir vergisi kapsamına alınmış olmaktadır. (7194 sayılı Kanun madde 12, Yürürlük: 1 Ocak 2020)

4. Binek otomobil giderlerine sınırlama (Ticari kazanç, kurum kazancı)

Ticari kazançta indirilecek giderlerin sayıldığı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesinde binek otomobillerle ilgili çeşitli değişiklikler yapılmıştır. Buna göre, kiralanen binek otomobillerinin her birine ait aylık kira bedelinin 5.500 lirayı aşan kısmı gider kabul edilmeyecektir. Bu tutar 2020 yılı için de geçerlidir.

İktisap edilen binek otomobillerinde ise ÖTV ve KDV tutarlarının en fazla 115.000 TL'lik (yeniden değerlendirme oranında artırılınca 2020 yılında 140.000 TL) kısmı gider kabul edilecektir.

Ayrıca binek otomobillere ilişkin benzin, tamir, bakım gibi giderlerin de en fazla yüzde 70'lik kısmı gider olarak dikkate alınabilecektir.

Binek otomobilleri üzerinden ayrılacak amortismanlara da sınırlama getirilmiştir. Buna göre ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli 135.000 TL'yi, bu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak satın alındığı hallerde, amortisman tabi tutarı 250.000 TL'yi aşan binek otomobillerinde, en fazla bu tutarlara isabet eden amortismanlar indirilebilecektir. (Yeniden değerlendirme oranına göre bu tutarlar 2020 yılı için sırasıyla 160.000 TL ve 300.000 TL olarak hesaplanmıştır.)

Faaliyetleri binek otomobilleri kiralamak veya çeşitli şekillerde işletmek olan mükellefler, bu amaçla kullandıkları binek otomobiller için yukarıdaki sınırlamalar kapsamı dışındadırlar. (7194 sayılı Kanun madde 13, Yürürlük: 1 Ocak 2020 tarihinden başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde.)

5. Binek otomobil giderlerine sınırlama (Serbest meslek kazancı)

Yukarıda ticari kazançlar açısından binek otomobil giderlerine getirilen sınırlamalar serbest meslek erbabı için de geçerlidir. Buna göre serbest meslek kazancının tespitinde; binek otomobillere ait giderlerin en fazla %70'i, kiralama yoluyla edinilen binek otomobillerinin her birine ait aylık kira bedelinin (2020 yılı için) 5.500 TL'lik kısmı ile binek otomobillerinin iktisabına ilişkin özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi toplamının en fazla 115.000 TL'ye kadar olan kısmı gider olarak dikkate alınabilecektir. Kanun'da 115.000 TL olarak yer alan tutarın yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucunda 2020 yılı için geçerli tutar 140.000 TL olarak hesaplanmıştır.

Aynı Kanun'la binek otomobillerine ilişkin amortisman giderlerine de sınırlama getirilmiştir. Buna göre, özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 135.000 TL'yi, söz konusu vergilerin maliyet bedeline eklendiği veya binek otomobilin ikinci el olarak iktisap edildiği hallerde, amortisman tabi tutarı 250.000 TL'yi aşan binek otomobillerinin her birine ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutarlara isabet eden kısmı gider yazılabilecektir. Bu hükmün uygulanmasında binek otomobilinin iktisap edildiği tarihte yürürlükte olan tutar dikkate alınacaktır. Söz konusu tutarların yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucunda 2020 yılı için geçerli tutarlar sırasıyla 160.000 TL ve 300.000 TL olarak hesaplanmıştır. (7194 sayılı Kanun madde 14, Yürürlük: 1 Ocak 2020 tarihinden başlayan vergilendirme dönemi gelir ve kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde.)

6. Ücret gelirlerinin beyanı

a. Tek işverenden alınan ücretler

GVK'nın 86. maddesi uyarınca, tek işverenden alınan ve tevkif suretiyle vergilendirilmiş olan ücret gelirleri beyan edilmemektedir. Kanun'un 15. maddesiyle, gelir vergisi tarifesinin 4. gelir diliminde yer alan 500.000 TL'lik tutarı (2020 yılı için yeniden değerlendirme oranında artırıldığında 600.000 TL) aşan, tek işverenden alınan tevkif suretiyle vergilendirilmiş ücretler için beyanname zorunluluğu getirilmiştir.

Bu hüküm kapsamında beyanname verildiği durumda aslında fark bir vergi çıkmamaktadır. Ancak ücretli tarafından söz konusu tutarı aşan tek işverenden elde edilen ücret gelirinin beyan edilmesi durumunda GVK'nın 89. maddesinde sayılan indirimlerden (belirli sınırlar dahilinde özel okul ücreti, sağlık harcamaları, bağışlar gibi) yararlanma imkânı ortaya çıkmaktadır. (7194 sayılı Kanun madde 15, Yürürlük: 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde.)

b. Birden fazla işverenden alınan ücretler

Aynı madde (GVK 86) uyarınca, birden fazla işverenden ücret almakla beraber, birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerinin toplamı 40.000 TL'yi (2019 yılı için geçerli tutardır) aşanların beyanname vermesi gerekmektedir. 7194 sayılı Kanun'la bu hükümde de değişiklik yapılmıştır.

Buna göre çalışanların birden sonraki işverenden aldıkları ücretlerin toplamının 40.000 TL'yi (2019 yılı için geçerli tutardır) ve birinci işverenden alınan dahil ücret gelirleri toplamının, gelir vergisi tarifesi 4. gelir dilimindeki tutarı (500.000 TL) aşması halinde mükellefler yıllık beyanname vereceklerdir.

7194 sayılı Kanun'un 15. maddesiyle getirilen bu düzenleme 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanacaktır. Yukarıda 2019 yılı için verilen tutarlar, yeniden değerlendirilerek 2020 yılı için sırasıyla 49.000 TL ve 600.000 TL'ye ulaşılmaktadır.

7. Karşı tarafa yüklenen vekalet ücretinde tevkifat yükümlülüğü

GVK'nın tevkifata tabi ödemelerin yer aldığı 94. maddesine eklenen yeni bir fıkra ile İcra İflas Kanunu ile Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen, avukatlara ait olan ve serbest meslek kazancına dahil edilmesi gereken vekalet ücretleri üzerinden kimlerin tevkifat yapmakla yükümlü olduğu hususuna açıklık kazandırılmıştır.

Buna göre, İcra İflas Kanunu ile Avukatlık Kanunu uyarınca karşı tarafa yükletilen vekalet ücretlerini (icra iflas müdürlüklerine yatırılanlar dahil) ödemekle yükümlü olanlar tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır. (7194 sayılı Kanun madde 16, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

8. Gelir vergisi tarifesi değişikliği

7194 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile 500.000 lirayı aşan gelirler için (ücretler dahil) gelir vergisi tarifesine yeni bir dilim eklenmiştir. Bu gelirler üzerinden %35 yerine %40 oranında vergi kesilecektir/ödenecektir. (7194 sayılı Kanun madde 17)

Bu orana göre oluşturulan yeni gelir vergisi tarifesi 2019 yılında alınan ücretlere uygulanmayacak, onlar eski tarifeye göre vergilendirilmeye devam edecektir. Ancak 2019 yılında elde edilen ücret dışındaki gelirler (ticari kazanç, serbest meslek gibi) dolayısıyla 2020 mart ayında verilecek olan beyannamelerdeki gelir vergisi, 7194 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile yeniden düzenlenen aşağıdaki tarifeye göre hesaplanacaktır.

Gelir dilimleri	Vergi oranı
18.000 TL'ye kadar	%15
40.000 TL'nin 18.000 TL'si için 2.700 TL, fazlası	%20
98.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL, fazlası	%27
500.000 TL'nin 98.000 TL'si için 22.760 TL, fazlası	%35
500.000 TL'den fazlasının 500.000 TL'si için 163.460 TL, fazlası	%40

7194 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile yeniden düzenlenen gelir vergisi tarifesindeki gelir dilimlerinin **yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu (Cumhurbaşkanı tarafından yeni bir oran belirlenmediği durumda)** 2020 yılında ücret ve ücret dışındaki gelirlere uygulanacak tarifeler aşağıdaki şekilde dikkate alınacaktır:

2020 yılı ücret gelirlerine uygulanacak gelir vergisi tarifesi

Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	%15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	%20
180.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	%27
600.000 TL'nin 180.000 TL'si için 44.070 TL, fazlası	%35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 191.070 TL, fazlası	%40

2020 yılı ücret dışındaki gelirlere uygulanacak gelir vergisi tarifesi

Gelir dilimi	Vergi oranı
22.000 TL'ye kadar	%15
49.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.300 TL, fazlası	%20
120.000 TL'nin 49.000 TL'si için 8.700 TL, fazlası	%27
600.000 TL'nin 120.000 TL'si için 27.870 TL, fazlası	%35
600.000 TL'den fazlasının 600.000 TL'si için 195.870 TL, fazlası	%40

9. Vergiye uyumlu mükelleflerde indirim uygulaması

Vergiye uyumlu mükellefler için geçerli olan %5'lik indirimin şartlarında biri; beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş ve bu beyannamelerdeki vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olmasıdır.

7194 sayılı Kanun'un 18. maddesiyle, kanuni süresinde ödenme şartı madde metninden çıkarılmıştır. Böylelikle 01.01.2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinde indirimden yararlanılıp yararlanılamayacağını tespitinde, kanuni süresinde verilmiş olan beyannamelerdeki vergilerin, kanuni süresinde olmasa da ödenmiş olması şartı yeterli kabul edilecektir.

Söz konusu madde ile ayrıca vergiye uyumlu mükellefler için geçerli olan indirim uygulamasında "vergi beyannameleri" kavramının hangi beyannameleri kapsadığı konusuna da açıklık getirilmiştir. (7194 sayılı Kanun madde 18, Yürürlük: 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerine uygulanmak üzere yayımı tarihinde.)

10. Sporcu ücretlerinin vergilendirilmesi

Sporcu ücretlerinde sabit oranlı tevkifat uygulamasını içeren GVK'nın geçici 72. maddesinin süresi 31.12.2019 tarihinde doluyordu. 7194 sayılı Kanun'la bu süre 31.12.2023 tarihine kadar uzatılmıştır. (7194 sayılı Kanun madde 21, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

Ayrıca geçici 72. madde uyarınca lig usulüne tabi spor dallarında, en üst ligdeki sporculara ödenen ücretler üzerinden kesilen gelir vergisinin oranı %15'ten %20'ye çıkarılmıştır.

İlaveten sporcuların yıllık gelirleri toplamı, yeni gelir vergisi tarifesinin 4. gelir diliminde yer alan 500.000 TL'yi aşması halinde bu gelirler için yıllık beyanname verilmesi zorunluluğu da getirilmiştir. Yıl içerisinde ücret üzerinden kesilen vergiler, yıllık beyanla bildirilen gelirler üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, tevkifat sorumlularınca vergi dairesine ödenmiş olması şartıyla mahsup edilebilecektir. Kanun'da 2019 yılı için belirlenmiş olan 500.000 TL'lik tutarın yeniden değerlendirilme oranında artırılması sonucu 2020 yılı gelirlerinde dikkate alınacak sınır 600.000 TL olarak hesaplanmıştır. (7194 sayılı Kanun madde 21, Yürürlük: 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren elde edilen gelirlerle uygulanmak üzere yayımı tarihinde.)

Konuya ilişkin olarak 7194 sayılı Kanun'la GVK'ya bir de geçici madde eklenmiştir. Buna göre 1 Kasım 2019'dan önce imzalanarak geçerlilik kazanmış sporcu sözleşmeleri kapsamında ödenen ücretler için eski uygulama (%15 vergi kesintisi ve beyanname verilmemesi) geçerli olacaktır. Bu sözleşmelere ilişkin olarak aynı tarihten sonra yapılan süre uzatımı ve ücreti etkileyen değişikliklerde ise geçici madde hükmü uygulanmayacaktır. (7194 sayılı Kanun madde 22, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

C. Vergi Usul Kanunu'nda yapılan değişiklikler

1. Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirme sonuçlarına göre terkin

Vergi Usul Kanunu'na "İşi bırakmanın bildirilmesi" başlıklı 160. maddeden sonra gelmek üzere, "Mükellefiyet kaydının analiz ve değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak terkin" başlıklı 160/A maddesi eklenmiştir.

Bu maddede, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerçekleştirilecek analizler neticesinde sahte belge düzenleme riski yüksek olarak değerlendirilen mükellefler hakkında tesis edilecek işlemler ve bu işlemlere ilişkin süreçler hakkında yapılan düzenleme yer almaktadır.

Bu mükelleflerin; incelemeye sevk edilmeleri, mükellefiyet kayıtlarının terkin, mükellefiyetlerinin devamını isteyenlerden teminat istenmesi, söz konusu mükellefler ile bunlarla maddede öngörülen çerçevede ilişkili olanlardan bazı durumlarda teminat istenmesi, teminatların iadesi gibi hususlar da maddede yer almaktadır. (7194 sayılı Kanun madde 24, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

2. İzaha davet uygulamasında süre

İzaha davet uygulamasında, izaha davet edilenlerin, izahatı bulunma süreleri ile beyanname verme ve ödeme süreleri 15 günden 30 güne çıkarılmıştır.

Ayrıca kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarı, bir takvim yılında 100.000 TL'yi geçmeyen veya bu tutarı geçse bile ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmayan mükelleflere, maddede yer alan şartlar dahilinde ziyaa (kayba) uğratılan vergi üzerinden %20 oranında vergi ziyai cezası kesilecektir. (7194 sayılı Kanun madde 25, Yürürlük: 1 Ocak 2020)

3. Cezalarda indirim uygulaması (VUK md. 376)

Vergi cezalarında indirimi düzenleyen 376. maddede değişiklik yapılarak vergi ziyai cezalarında ilk defa işlenip işlenmediğine bakılmaksızın indirim oranı %50 olarak belirlenmiştir.

Böylelikle ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren 30 gün içerisinde başvurulup ödeme yapılması durumunda, kesilmiş olan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarında olduğu gibi vergi ziyai cezalarında da yarısı ödenmek suretiyle cezalarda indirim uygulamasından yararlanılmış olacaktır. (7194 sayılı Kanun madde 26, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

4. Uzlaşmada ceza indirimi

Eski uygulamada uzlaşma halinde ayrıca cezalarda indirim uygulamasından yararlanılması mümkün değildi. Yapılan değişiklikle uzlaşma sonucunda uzlaşılan vergi ve cezanın, vadesi geçmediyse vadesine kadar, vadesi geçmişse 1 ay içerisinde ödenmesi şartıyla uzlaşılan vergi ziyaı cezasında ek olarak yüzde 25'lik bir indirim daha yapılması sağlanmaktadır. (7194 sayılı Kanun madde 26, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

5. Kanun yolundan vazgeçme

Vergi Usul Kanunu'na, mükellef ile idare arasındaki vergi ihtilaflarının süratle çözümlenebilmesi ve yargı mercilerinin iş yükünün azaltılması amacıyla "Kanun yolundan vazgeçme" başlıklı madde eklenmiştir.

Buna göre vergi/ceza ihbarnamesine karşı süresinde açılan davalarda, vergi mahkemesi veya bölge idare mahkemesince verilen istinaf/temyiz yolu açık kararlarda, mükellef tarafından dava konusu vergiler ile vergi cezalarının tümü için istinaf ve temyiz yolundan vazgeçilmesi halinde, vergi aslı ve cezalardan çeşitli indirimler yapılarak aşağıdaki tutarların ödenmesi suretiyle ihtilaflar sonlandırılacaktır.

- Kaldırılan vergi tutarının yüzde 60'ı, tasdik edilen vergi tutarının tamamı ile tasdik edilen vergi tutarına ilişkin vergi ziyaı cezasının yüzde 75'i,
- Bağlı olduğu vergi aslı dava konusu yapılmayan veya 359. maddede yazılı fiillere (kaçakçılık) iştirak nedeniyle kesilen vergi ziyaı cezaları ile usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının kaldırılan tutarının yüzde 25'i ve tasdik edilen tutarının yüzde 75'i.

Ancak bu hükümden yararlanabilmek için mükelleflerin vazgeçme dilekçelerini, istinaf ve temyiz yoluna başvuru süresi içinde ilgili vergi dairesine vermeleri gerekmektedir. Danıştay'ın bozma kararları üzerine verilen kararlar madde kapsamına girmemektedir.

Bir de ilgili hükümde yukarıdaki şekilde tahakkuk eden vergi ve cezaların tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde ödenmesi durumunda ayrıca bir indirim yapılacağına ilişkin düzenleme de bulunmaktadır. Buna göre tahakkuk eden vergi ve/veya vergi cezaları, hesaplanacak gecikme faizi ile birlikte 1 aylık sürede ödenirse, vergi ve ceza tutarının yüzde 20'si tahsil edilmeyecektir. Tasdik edilerek tahakkuk eden vergi tutarı içinse bu indirimden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır. (7194 sayılı Kanun madde 27, Yürürlük: 1 Ocak 2020)

D. Gider Vergileri Kanunu'nda yapılan değişiklikler

Gider Vergileri Kanunu'nun 33. maddesinde, kambiyo muamelelerinde BSMV oranının binde 1 olduğu hükmü yer almaktaydı. Söz konusu oran binde 2'ye çıkarılmaktadır. (7194 sayılı Kanun madde 8, Yürürlük: 7 Aralık 2019)

7 Aralık 2019 tarihinde yayımlanan 7194 sayılı Kanun sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.

Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.

Erdal Çalıkoğlu

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 408 51 79 numaralı telefondan M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.